

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

3. Multitudo sapientum salus populi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

De armorum & litterarum conjunctione eleganter quidam. Arma Deorum inventa sunt, & à Vulcano fabricantur; litteræ Deorum proles ex Jovis cerebro prodierunt. Arma Bellonam colunt, litteræ Palladem. Arma ad fortitudinem & audaciam animum exercent, litteræ mentem honestate & virtutis amore excolunt. Armatus ab hoste non facile vincitur, sapiens à fortuna. Armatus gladios & vulnera non timet; sapiens mortem contemnit. Armatus res in manibus gerit; sapiens in consilio. Armis dura franguntur, sapientiâ emolliuntur. Arma in corpus potestatem gerunt, sapientiâ in animum. Armis Rempublicam defendimus; doctrina servamus. Armis libertatem propugnamus? doctrina discernimus. Armis imperia distendimus; doctrinâ & Jure sub pace retinemus. Ab armis robur & vires Reipublicæ accedunt; à litteris industria, doctrina, ars donatur.

II. (c) Intelligas etiam per Palladium, virtutem Religionis, seu cultûs divini, qui ne labefacteretur, aut loco moveatur, summa cura habenda, & magis pro *Aris* quàm pro *Focis* excubandum. Est enim Religio fulcrum imperii, basis Reipublicæ, munimentum regnorum, fundamentum politicæ, tutela tranquillitatis publicæ, & anchora sacra; quâ motâ, turbantur omnia, & certissimo naufragio exponuntur. Trojani Palladium in arce summâ, tanquam firmissimo loco collocârunt. Ita Religio ante omnia in tuto est reponenda. Subintrârunt tamen tenebris occultatæ vulpeculæ, *Vlysses* & *Diomedes*, perque insidias interfectis custodibus, utique dormientibus, salutare signum abstulerunt. Agnoscas hæreticos, qui recti palliolo novi Evangelij, in initio fraudulentis verbis, postea ostentatis armis, subeunt urbes Catholicas, & inde Palladium, hoc est, sinceram, castam, antiquam, orthodoxam religionem, ex quâ salus omnium pendet, convellunt & exterminant. Quis admisit? *Dum dormirent homines, venit inimicus homo.* Matth. 13.

III. (d) Præterea Palladiô significatur, sapientiæ præsidio feliciter Respublicas administrari atque florere. Juxta Salomonem: *Multitudo sapientum sanitas est orbis terrarum, & rex sapiens stabilimentum populi est.* Sap. c. 6. Et Plato dicere solebat, tum demum benè cum rebus humanis actum iri, si vel Philosophi regnarent, vel reges philosopharentur. *Vatibâ terra, cuius Rex puer est, & cuius principes manè comedunt.* Ecclesiastæ. 10. quod fecerunt Trojani, non manè tantum, sed etiam noctu, vino, somnôque sepulti. Palladium è cælo lapsum esse fingitur, ad indicandum, sapientiam creatam, ab increata ortum habere. Ecclesiasticus de ea cap. 24. *Ego quasi aquaductus exivi de paradiso.* Instar fluvii è perenni fonte per legum

(c) Religionis præcipua cura habenda. (d) Sapientes, Salus populi.

gum ac sapientium doctrinam, perque inspirationem internam in hominum mentes derivata sum.

IV. (e) Alciatus Emblem. 42. pinxit Ulysses consilio prudentissimum, & Græcorum Diomedem fortissimum, cum inscriptione: *Vnus nihil, duo plurimum possunt.* Juxta adagium: *Vnus vir, nullus vir.* Sumpta hæc imago ex Iliad. Hom. x. quo loco Diomedes exploraturus castra Trojana, Ulysses sibi adjungi petiit. Nihil valent vires consilio destitutæ; & nihil, aut perparum consilium sine viribus. Archidamus Lacedæmoniorum Rex, cum vidisset filium suum temerè contrà Athenienses pugnans: *aut vires tibi augenda sunt, dixit: aut minuenda audacia.* Et quid aliud docet *agis*, in pectore Minervæ Gorgoneo capite terribilis, quàm prudentiam sociandam armis? Hic Milo Athletes Crotoniata occurrit animo, qui tantis erat viribus, ut in Olympico certamine taurum retento anhelitu per stadium portaverit: quem ictu pugni interfecit, unòque die integrum devoravit. Is, cum quercum in agro cuneis adactis fissam vidisset: nimia nervorum fiducia fretus, insertis eam manibus divellere conatus est: quas arbor excussis cuneis in suam naturam revocata compressit, inclusitque & ipsum lupis lacerandam prædam objecit: Val. Max. lib. 9. c. de cupiditate vitæ. Ubi vides robur sine consilio plus nocere quàm prodesse? Si Miloni mens sana fuisset, contentus quercinam in stadio coronam reportasse, gloriam in ramis, non in trunco truncus quæsisset. Idem, cum jam senex esset, inquit Cicero in Catone, videretque athletas se exercentes, aspexisse lacertos suos dicitur, illacrimansque dixisse: *At hi quidem jam mortui sunt.* Hinc discis, quantum differant vires corporis, & vires ingenii; illæ cum annis defluunt & dilabuntur: Mens autem ratio, & consilium permanet in senibus. Rectè Cicero: Non viribus aut voluptatibus, aut celeritate corporum res magnæ geruntur. Sed consilio, autoritate, & sententia, quibus non modò ornari, sed etiam augeri senectus solet.

SYM.

(e) *Vires cum consilio junctæ.*